

prima instanță: R. Țurcanu

instanța de apel: M. Ciugureanu, M. Moraru, Gr. Zubati

DECIZIE

15 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Sveatoslav Moldovan

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Tatiana Răducanu

examinând recursul declarat de către Compania Fiduciară „Econ-Renaștere”
Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății pe acțiuni
„Tehoptimed” împotriva Companiei Fiduciare „Econ-Renaștere” Societate pe
Acțiuni cu privire la obligația de a prezenta informație,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2012, prin care
a fost admis apelul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Tehoptimed”, casată
hotărîrea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 03 mai 2012 și emisă o
nouă hotărîre, prin care acțiunea a fost admisă

c o n s t a t ă

La 25 octombrie 2011 Societatea pe Acțiuni „Tehoptimed” a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Companiei Fiduciare „Econ-Renaștere” Societate pe
Acțiuni cu privire la obligația de a prezenta informație.

În motivarea acțiunii reclamantul SA „Tehoptimed” a indicat că în lista
acționarilor societății, pe lângă acționarii – proprietari de acțiuni, figurează și CF
„Econ-Renaștere” SA, care nu este acționar precum pretinde, deoarece nu este
proprietar de acțiuni ale emitentului societății pe acțiuni „Tehoptimed”, ci un
deținător nominal a 21 486 acțiuni.

Conform art. 3 al Legii cu privire la piața valorilor mobiliare, deținător
nominal de valori mobiliare este participantul profesionist la piața valorilor
mobiliare, care deține, în numele său valori mobiliare din însărcinarea
proprietarilor de valori mobiliare sau a altor deținători nominali, ne fiind proprietar
al valorilor mobiliare respective.

Reclamantul consideră că deținător nominal de valori mobiliare poate fi persoana care are încheiat contract de administrare fiduciară cu proprietarii acestor valori mobiliare.

Conform art. 8 al. (6) al Legii cu privire la piața valorilor mobiliare, deținătorul nominal poate realiza drepturile conferite de valorile mobiliare numai avînd împuternicirile respective ale proprietarilor acestora, acționarilor reflectate în contractual de administrare fiduciară.

Menționează că în anii 2009, 2010 și 2011 SA „Tehoptimed”, în calitate de emitent, de mai multe ori a solicitat, conform art. 8 al. (10) al Legii cu privire la piața valorilor mobiliare, de la CF „Econ-Renaștere” SA să prezinte informația despre valorile mobiliare reflectate în evidența sa, cu indicarea datelor privind proprietarii valorilor mobiliare și numărul de valori mobiliare deținute de aceștia, precum și alte date conform legislației, însă nu a primit nici un răspuns.

Reclamantul consideră că activitatea pîrîtului ca deținător nominal de valori mobiliare în lipsa contractelor de administrare fiduciară cu proprietarii acestor valori mobiliare este o activitate ilegală și deci nu dispune de împuterniciri și nu este în drept de a acționa din numele proprietarilor valorilor mobiliare, inclusiv de a participa la adunările generale a acționarilor.

Reclamantul solicită obligarea CF „Econ-Renaștere” SA să prezinte informația despre valorile mobiliare ale emitentului SA „Tehoptimed” reflectate în evidența CF „Econ-Renaștere” SA cu indicarea datelor privind proprietarii valorilor mobiliare și numărul de valori mobiliare deținute de aceștia, precum și numărul proprietarilor acțiunilor emitentului SA „Tehoptimed”. De asemenea, a solicitat obligarea CF „Econ-Renaștere” SA să prezinte actele respective în care sunt reflectate împuternicirile pentru a activa în calitate de deținător nominal a 21.486 acțiuni ale emitentului societății pe acțiuni „Tehoptimed”.

Prin hotărîrea judecătorei Botanica municipiul Chișinău din 03 mai 2012 acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2012, a fost admis apelul declarat de către SA „Tehoptimed”, casată hotărîrea primei instanțe și emisă o nouă hotărîre, prin care acțiunea a fost admisă. CF „Econ-Renaștere” SA a fost obligată să prezinte informație referitoare la proprietarii și numărul valorilor mobiliare emise și puse în circulație de către SA „Tehoptimed” și aflate în administrare fiduciară la CF „Econ-Renaștere” SA, cu prezentarea actelor ce confirmă împuternicirile CF „Econ-Renaștere” SA calitatea sa de deținător nominal a 21 486 acțiuni ale emitentului societății pe acțiuni „Tehoptimed”.

CF „Econ-Renaștere” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

Recurentul CF „Econ-Renaștere” SA, în motivarea recursului a invocat că la emiterea deciziei contestate, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material.

Intimatul SA „Tehoptimed” prin referință a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 8 al. (1, 10) din Legea nr. 199 din 18 noiembrie 1998 cu privire la piața valorilor mobiliare, calitatea de deținător nominal o pot avea depozitarii (în cazul valorilor mobiliare ale deponenților acestora), brokerii și administratorii fiduciari. Deținătorul nominal este obligat să prezinte emitentului de valori mobiliare sau deținătorului de registru informația despre valorile mobiliare reflectate în evidența sa, cu indicarea datelor privind proprietarii valorilor mobiliare și numărul de valori mobiliare deținute de aceștia, precum și alte date, conform legislației, în următoarele cazuri:

a) la întocmirea de către emitent a dărilor de seamă specializate;

b) la întocmirea listei persoanelor care au dreptul de a participa la adunarea generală a acționarilor, precum și

c) în alte cazuri, când pentru efectuarea unor acțiuni, în conformitate cu cerințele actelor normative în vigoare, sînt necesare date despre proprietarii valorilor mobiliare.

Deci, norma de drept citată expres prevede obligația deținătorului nominal de a prezenta emitentului de valori mobiliare informația despre valorile mobiliare reflectate în evidența sa, cu indicarea datelor privind proprietarii valorilor mobiliare și numărul de valori mobiliare deținute de aceștia, precum și alte date necesare.

Instanța de apel corect a reținut că potrivit prevederilor Legii nr. 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, societatea pe acțiuni este obligată să desfășoare adunări generale ordinare și extraordinare a acționarilor și să prezinte dări de seamă și să dezvăluie informații periodice. Aceste obligații sunt expres indicate la art. 50 din Legea nr. 1134 din 02 aprilie 1997 cu referire la adunările generale a acționarilor și art. 87 și art. 91 din legea dată cu referire la dările de seamă și dezvăluirea informației. Astfel, pornind de la aceste obligații impuse prin lege, intimatul anual întocmește dări de seamă specializate, convoacă și desfășoară adunări generale extraordinare și anuale ordinare.

Din considerentele expuse, instanța de apel corect a statuat că potrivit prevederilor art. 25 al. (5) din Legea nr. 1134 din 02 aprilie 1997, acționarul este în drept să delege exercitarea drepturilor sale deținătorului nominal în baza mandatului sau contractului. Respectiv, drepturile delegate de acționar

administratorului fiduciar și limitele împuternicirilor acestuia se prevăd expres în contractul de administrare fiduciară . Anume pentru a garanta dreptul acționarului de a-și manifesta liber voința și a-și exercita neîngrădit drepturile conferite de acțiuni, Legea nr. 1134 din 02 aprilie 1997 a prevăzut obligația societății și deținătorului nominal de informare a acționarului despre convocarea adunării generale și ordinea de zi pusă în discuție. Or, anume pentru protecția drepturilor acționarilor Legea nr. 1134 solicită la art. 57 înregistrarea contra semnătură a acționarilor care participă la adunarea acționarilor în special al. (4) al art. 57 din lege stipulează expres că reprezentantul acționarului sau deținătorul nominal de acțiuni este în drept să se înregistreze și să participe la adunarea generală a acționarilor exclusiv în baza actului legislativ, procurii, contractului sau actului administrativ.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel privind obligarea CF „Econ-Renaștere” SA să prezinte informație referitoare la proprietarii și numărul valorilor mobiliare emise și puse în circulație de către SC „Tehoptimed” SA și aflate în administrare fiduciară la CF „Econ – Renaștere” SA cu prezentarea actelor ce confirmă împuternicirile CF „Econ-Renaștere” SA în calitatea sa de deținător nominal al 21 486 acțiuni ale emitentului SC „Tehoptimed” SA.

Concomitent instanța de recurs remarcă că argumentul invocat de recurent, reținut de instanța de fond și respins întemeiat de instanța de apel, potrivit căruia prezentarea contractelor de administrare fiduciară nu este necesară , deoarece deține licență de participant profesionist la piața valorilor mobiliare în calitate de administrator fiduciar eliberată în condițiile legii de Comisia Națională a Pieței Financiare, nu este relevant, deoarece recurentul, pe lângă acțiunile emise de intimat, mai administrează și alte pachete de acțiuni ale altor emitenți, precum mai desfășoară și alte activități acoperite de această licență. Or, deținerea licenței pentru desfășurarea acestei activități nu prezumă și existența împuternicirilor exprese din partea proprietarilor acțiunilor de a exercita în numele acestora anumite drepturi.

Acest argument este susținut și de faptul că, potrivit prevederilor art. 8.1 din Regulamentul cu privire la activitatea de administrare fiduciară a investițiilor, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 29/4 din 16.06.2005, administratorul fiduciar este în drept să efectueze doar operațiunile prevăzute de contractul de administrare fiduciară a investițiilor, iar dacă contractul nu prevede permisiunea de a efectua anumite acțiuni, acestea vor putea fi efectuate doar după modificarea corespunzătoare a contractului. Concomitent, conform prevederilor art. 8.3 din același Regulament, administratorul fiduciar dispune de toate drepturile referitoare la valorile mobiliare administrate în numele fondatorului, doar dacă contractul nu dispune altfel. Respectiv, pentru a putea fi convinși că, drepturile acționarilor reclamantului sunt protejate, iar societatea nu va purta careva răspundere față de ei pentru nerespectarea drepturilor lor, este de

obligăția recurentului să facă dovada împuternicirilor transmise de proprietarii valorilor mobiliare.

De asemenea, nu pot fi considerate drept temeinice argumentele recurentului, precum că nu există un temei legal conform căruia poate fi obligat de a prezenta intimatului actele care confirmă împuternicirile CF „Econ-Renaștere” SA în calitatea sa de deținător nominal a 21 486 acțiuni ale emitentului SC „Tehoptimed” SA. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că în scopul asigurării unei bune funcționări a societății pe acțiuni, întru evitarea încălcării drepturilor acționarilor, emitentul de valori mobiliare este în drept de a solicita prezentarea actelor menționate. Or, aceste acte nu constituie un secret de stat sau secret comercial reglementat de legi speciale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, corespunde circumstanțelor de fapt stabilite prin probele administrate și raportate la legea materială, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC și art. 445 al. (3) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” Societate pe Acțiuni.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 18 noiembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Tehoptimed” împotriva Companiei Fiduciare „Econ-Renaștere” Societate pe Acțiuni cu privire la obligația de a prezenta informație.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Constantin Alerguș

Ghenadie Nicolaev

Tatiana Răducanu